

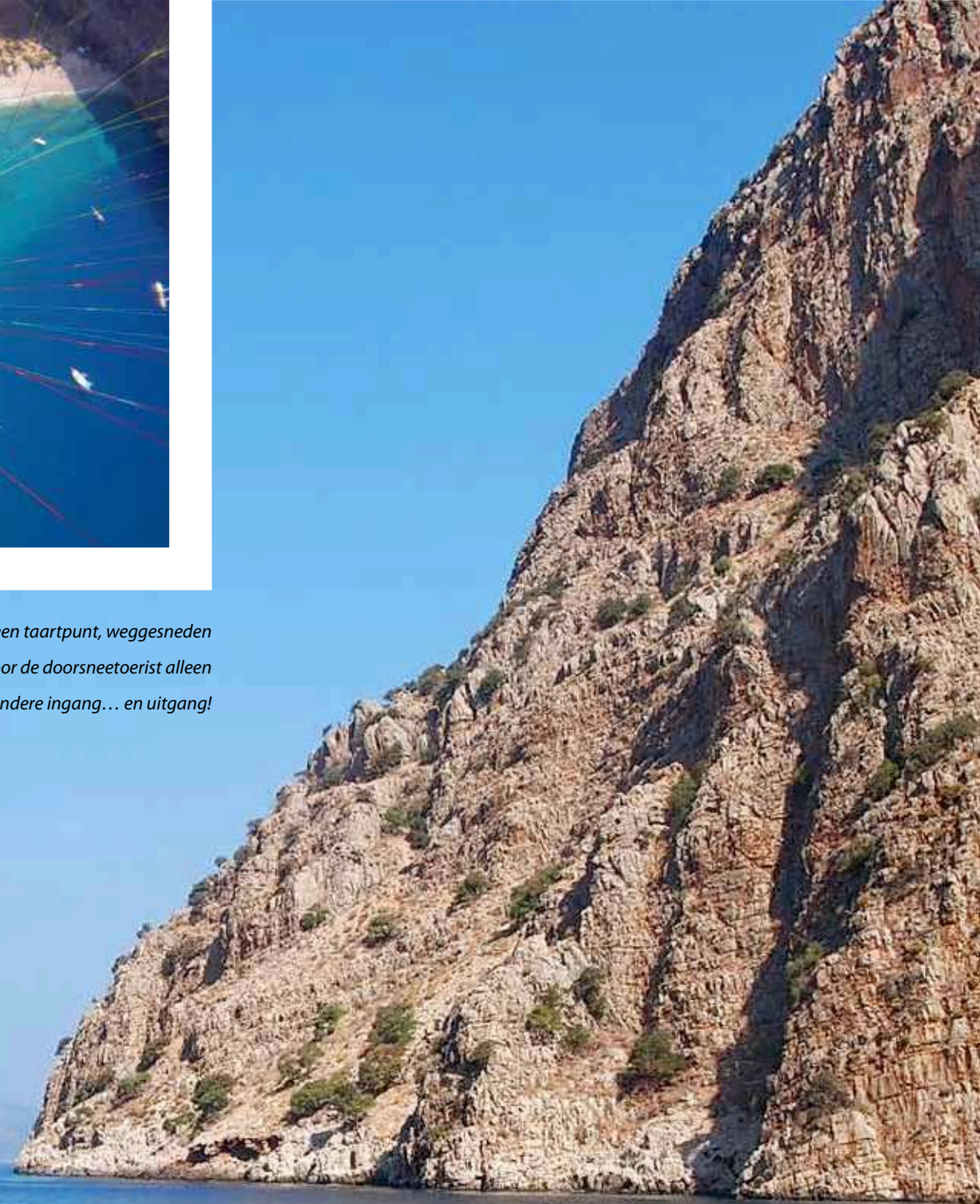

De driehoekige vallei met haar steile rotswanden doet denken aan een taartpunt, weggesneden uit het Turkse kustlandschap. Kelebekler Vadisi, oftewel Butterfly Valley, is voor de doorsneetoerist alleen per boot bereikbaar. Voor ons, vlinders, is er een andere ingang... en uitgang!

Tekst: Peter Blokker
Foto's: Peter Blokker & Bastienne Wenzel

Een vlinder in de outback van Ölüdeniz

Als een trage maar vastberaden rups kruipt het busje bijna tweeduizend hoogtemeters naar de top van de Babadag. De geplaveide start op 1.700 meter sla ik over; tandems en vliegscholen hebben deze startplaats al als hun territorium opgeëist. Tweehonderd meter hoger, nabij de top van deze imposante berg, vind ik een vrij plekje. Hier kan ik me voorbereiden op de metamorfose. De ontpopping tot een fladderend wezen vereist hier een goede vleugelbeheersing. De aardkorst is hier scherp, hard en grillig, zoals de ziel van het land die velen heeft toebehoord maar altijd zichzelf is gebleven. De puinhelling heeft al menig doorgesneden lijn op haar geweten, om nog maar te zwijgen over kapotte handen en knieën. Met mijn lichtgewichtuitrusting en minimale protectie ben ik een eenvoudige prooi. De perfecte startwind helpt me om in een vloeiende beweging los te komen en al snel hang ik tussen de andere vlinders, met onze bonte vleugels boven de azuurblauwe zee.

Hippies op de vlucht

De Babadag ligt hemelsbreed nog geen vijf kilometer van de zee verwijderd, zodat je op een aanzienlijke hoogte boven het water onder je scherm kan hangen. Niet voor niets is dit een zeer geliefde vliegsteek voor acropiloten en SIV-cursussen. Bovendien is Ölüdeniz een uitgelezen familiebestemming; het strand staat hoog in de top tien van de mooiste stranden ter wereld. De infrastructuur voor piloten is prima nu de gehele weg naar de startplaats is bestraat en het eenvoudig is een busje naar boven te regelen. Piloten die hier nog niet geweest zijn, zullen hier ooit naartoe gaan. Ölü weet het, de all-inclusives bewijzen het... alleen de "Turkse avond" van het entertainmentprogramma herinnert nog aan het feit dat we hier toch echt in Azië zijn. De Blue Lagoon is de grootste bezienswaardigheid vanuit het luchtruim. Het gebied rondom deze turkooizen binnenzee was tot de jaren negentig grondgebied van hippies. Op de vlucht voor het massatoerisme verplaatsten de hippies zich naar de "verborgen" vlindervallei. Inmiddels treedt deze kloof in de voetsporen van de lagune en wordt de vallei nu dagelijks overspoeld met bootjes vol toeristen.

ButterFly & hike

Een rebelse verdwaalde vlinder

Zoals de meeste landschappen is ook de vlindervallei het mooist vanuit vogelvlucht. De beste tijd om de vallei in te vliegen is zo vroeg mogelijk op de dag, voordat de eerste boten (rond 11:00 uur) aanmeren en het slechts tweehonderdvijftig meter lange strand (c.q. landingsplaats) zich vult met toeristen. Zo laat mogelijk op de dag is ook een aantrekkelijke optie, maar neem dan een tandenborstel mee want reken erop dat er pas de volgende dag weer een mogelijkheid is om naar de civilisatie terug te keren, te voet of met de boot. Een zwoele avond doorbrengen bij het kampvuur, samen met de hippies en bijbehorende joints, alvorens te overnachten in een rieten hutje is een onvergetelijke belevenis in groot contrast met het toeristische Ölü. Ik probeer nog op tijd te zijn om het ontbijt te nuttigen en zet rechtstreeks koers naar de vallei. Thermische omstandigheden zijn niet nodig; de vallei is met een glijvlucht bereikbaar. Afwijken van de druk bevlogene 'normaalroute' tussen de Babadag en het strand van Ölüdeniz is hier een vreemde ervaring, alsof je halverwege de Vierdaagse opeens linksaf slaat waar veertigduizend anderen rechtsaf gaan. Het voelt eigenwijs, stout, spannend, heerlijk. Alleen, maar niet eenzaam, vergezeld door een nog laagstaande zon die de zee prachtig laat glinsteren. Een zee die hier kolkend tegen de rotsachtige kustlijn slaat, geen landingsmogelijkheid overlaat, en Butterfly Valley is nog nergens te bekennen!

Doellanding voor het ontbijt

De veiligste route is om vanaf de startplaats eerst naar de kustlijn te vliegen, richting het reusachtige vakantieoord Lykia World. Hier is ook

een strandje dat als noodlandingsplaats kan dienen. Volg vervolgens de kustlijn richting het klif met de antennes; hierachter ontplooit zich het uitzicht over de vallei. Meestal is er nog genoeg hoogte om de wigvormige vallei een stuk in te vliegen richting de waterval achterin. Het strand lijkt in eerste instantie klein maar geen zorgen, het is groot genoeg voor diegenen die weten waar ze final moeten inzetten. En dat is niet halverwege het strand! In lange S-bochten, half boven land en half boven zee, bouw ik hoogte af door dicht langs de imposante rotswand te vliegen. Pas als dit niet meer lager kan vanwege de boomtoppen zet je de final in richting de tegenoverliggende rotswand. Dit is belangrijk, want wie te hoog op final gaat komt hard tegen deze wand tot stilstand of moet uitwijken naar zee voor een natte landing! Het strand is nog leeg en hier landen op de gladgeslepen kiezels is een prachtige ervaring. Dat ik vrijwel direct na de landing word uitgenodigd voor het ontbijt is een andere wens die in vervulling gaat.

El Camino de la Muerte

Van het handjevol piloten dat hier af en toe landt, gaat nagenoeg iedereen terug naar Ölüdeniz met de boot. Met een reguliere pakzak van twintig kilo is dat ook eigenlijk de enige gezonde optie. Mijn uitrusting past in een dagrugzakje en met nauwelijks zeven kilo, inclusief anderhalve liter water, is het mijn missie om een andere uitgang te vinden. Door de vallei lopen eigenlijk maar twee wandelpaden, die zich direct achter de hutjes al splitsen. Ga je rechtdoor bij de splitsing dan kom je na een kilometer lopen en af en toe klauteren bij de waterval die niet aan een bezoek mag ontbreken. Rechtsaf is de andere optie en de enige wandelroute om de vallei uit te komen, richting Faralya, het dorp bovenaan de kloof. Bij mijn voorbereidend online onderzoek naar deze wandelroute gaf Google me maar een paar relevante resultaten, die nogal ontmoedigend zijn... verongelukte wandelaars... sterk afgeraden... Camino de la Muerte (pad des doods)... van verwondingen tot zeer ernstig overlijden! Deze informatie is deels terecht en weerhoudt hopelijk slecht voorbereide wandelaars ervan om deze tocht te ondernemen. De route is zo steil dat, net als het beklimmen van een ladder, het eenvoudiger is om deze route omhoog te volgen dan omlaag. Een paar passages zijn 'beveiligd' met een stuk touw en bergwandelervaring is hier van groter nut dan hoogtevrees! De uitzichten zijn gewel-

dig, zelfs voor diegenen die het al vanuit de lucht gezien hebben. Volgens de beschrijving kost het een uurtje om de route langs de rotswand te beklimmen. Volgens mijn horloge was het twintig minuten, maar het resultaat daarvan is dat ik, boven aangekomen, net zo nat ben als na een duik in de diep onder mij fonkelende zee. Het pad komt uit bij George House, een bed&breakfast waar je heerlijk kunt eten, op krachten kunt komen en overnachten. Vanaf hier is het niet ver meer naar de kustweg, waar in de zomermaanden voldoende toeristen met auto's rijden om je een lift terug te geven naar Ölüdeniz. Ik kies ervoor om de tien kilometer lange slingerende asfaltweg langs de kust te voet af te leggen, bang om het vrije vlindergevoel kwijt te raken zodra ik de boulevard van Ölüdeniz op loop. Na een uur lopen in de brandende zon denk ik daar anders over! Nog nooit heeft een verfrissend drankje bij het pilotennest Cloud 9 zo heerlijk gesmaakt!

Ölüdeniz

Er naartoe:

Voor de vliegreis of een volledige pakketreis ben je hoogstwaarschijnlijk het voordeligst uit bij Corendon. De vliegreis Amsterdam-Dalman duurt 3:30 uur en de transfer naar Ölüdeniz een uur.

Overnachten:

In Ölüdeniz: Veel piloten, steaks en Elvis-optredens vind je in de Flying Dutchman, www.flyingdutchman.com.tr Zoek je dit niet, kies dan uit één van de talloze all-inclusive resorts.

Rondom Butterfly Valley:

Aan het strand ligt een camping waar overnacht kan worden in een tent of een hippystyle-bungalow. Het meebrengen van een eigen tent is niet nodig maar in het hoogseizoen loopt het hier vrij snel vol. Een overnachting in een bungalow kost in het hoogseizoen circa € 20,-. Het dorp bovenop de kliffen, Faralya, heeft een aantal hostels waarvan het George House het meest aan te bevelen is. Overnachten kan voor € 15,- p.p. Telefoon: +90 252 642-11-02, mobiel: +90-535-793-21-12, e-mail faralya17@hotmail.com

Paragliding info:

In Ölüdeniz struikel je over de aanbieders van tandemvluchten. Zij kunnen ook het transport naar de startplaats verzorgen voor zelfstandige piloten. Uitstekende service en actuele informatie levert Skysports. De manager Nicolette Tuzer spreekt bovendien Nederlands. www.skysports-turkey.com

Laatste tips en wetenswaardigheden:

In Butterfly Valley staat een waterpomp bij de camping. Drink hieruit en het vliegplezier is net zo bedorven als het water zelf! Drink alleen gebotteld water; dit is ook te koop in de kiosk op het strandje. Neem er voldoende van mee als je de tocht tegen de rotswand onderneemt. Nog meer adrenaline toevoegen aan je avontuur? Er zit een kleine duikschool aan het strand waarmee je de onderwaterwereld van de baai kan bekijken, een echte aanrader.

